

PEDAGÓGUSFÓRUM 2005

Kutatás jelentés Csík Terület Ifjúsági Tanácsa részére

2005 novemberében Marosfőn, Csík Terület Ifjúsági Tanácsa a Hargita Megyei Tanács, a tanfelügyelőség, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége Csík Területi Szervezete, illetve a Hargita Megyei Ifjúsági Igazgatóság társszervezésével megrendezte az első pedagógusfórumot a csíki fiatal pedagógusok számára.

Ez alkalommal került sor egy olyan közvélemény-kutatásra, amely célja a rendezvénnyel való megelégedettségi szint, illetve a folytatást szem előtt tartva, a pedagógusok igényeinek a felmérése volt, és amely egy mintegy 47 kérdésből álló önkitöltős kérdőív segítségével történt. Az alábbi elemzés ennek, a 117 pedagógus által kitöltött kérdőívnek a kiértékelése.

A felmérés Csík Terület Ifjúsági Tanácsa részére készült.

A megkérdezettek szocio-demográfiai jellemzőit tekintve elmondható, hogy 17,9%-uk férfi, 82,1%-uk pedig nő volt. (ld. táblázat 1)

táblázat 1

A megkérdezett pedagógusok nem szerinti megoszlása

Neme	Részvevők száma	%
férfi	21	17,9
nő	96	82,1
<i>Összesen</i>	<i>117</i>	<i>100</i>

Mivel a rendezvény a fiatal pedagógusokat szólította meg, a résztvevők közti életkorbeli különbségek nem nagyok. Leginkább a 27 éves korosztály képviseltette magát (16,2%), majd szorosan ezt követte a 25 évesek korosztálya.

Alapvetően négy korosztályról beszélhetünk, éspedig: 20-25 évesek, 26-30 évesek, 31-35 évesek illetve a 36 évnél idősebbek. (ld. táblázat 2)

táblázat 2

A résztvevők korcsoport szerinti megoszlása

Életkor	%
20-25 évesek	29,9 %
26-30 évesek	46,9 %
31-35 évesek	20,5 %
több mint 36 évesek	2,7 %
<i>Összesen</i>	<i>100 %</i>

A legfiatalabb résztvevő 20 éves, a legidősebb résztvevő pedig 42 éves volt.

A megkérdezettek túlnyomó többsége falusi környezetben gyakorolja hivatását (70,9 %) és mintegy 29,1%-uk dolgozik városon; ugyanakkor ezen résztvevők majdnem fele nem a lakhelyével megegyező helységben tanít (48,7%).

táblázat 3

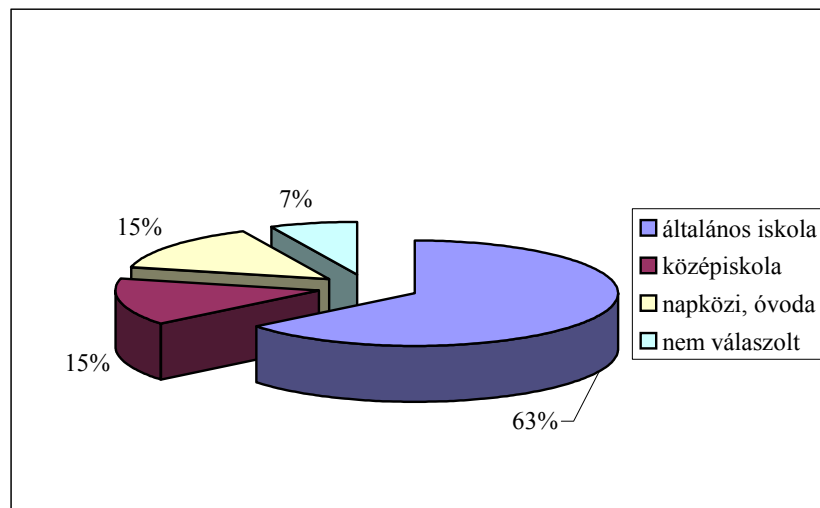
„Lakhelyével megegyező településen dolgozik-e?” – „Helység, ahol dolgozik” kérdések együttes táblázata

Helység, ahol dolgozik	Lakhelyével megegyező településen dolgozik-e?		Összesen
	<i>igen</i>	<i>nem</i>	
<i>város</i>	75 %	25%	<i>100%</i>
<i>falu</i>	41%	59%	<i>100%</i>

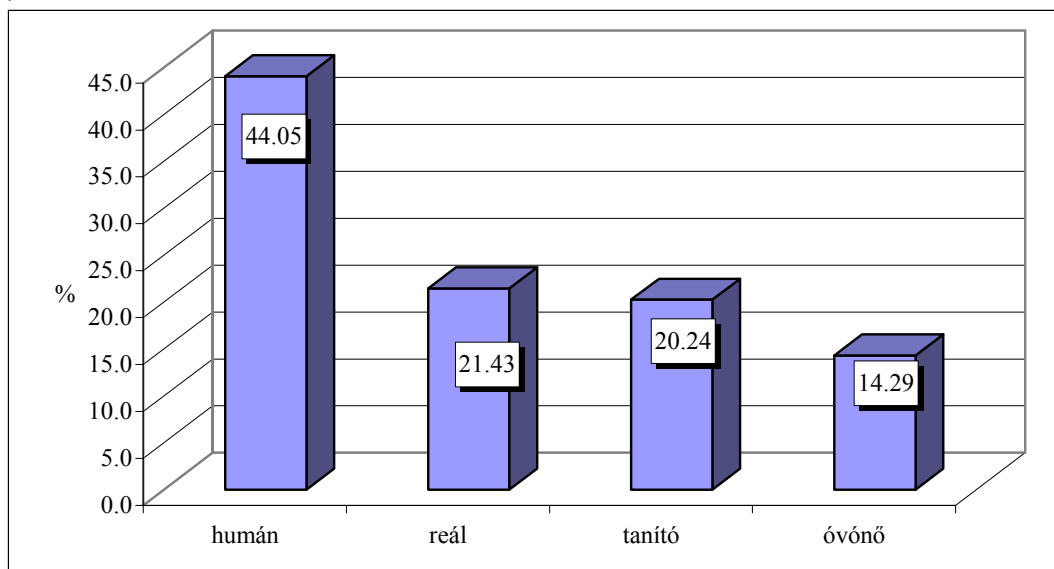
A fenti táblázatból kitűnik, hogy a városon dolgozók háromnegyede abban a városban él, ahol dolgozik. A falun élő pedagógusok több mint fele más településre jár tanítani. (ld. táblázat 3)

A következő ábra azt mutatja, hogy a válaszadók milyen pedagógiai intézmények alkalmazottai: a megkérdezettek többsége általános iskolában tanít, illetve egyenlő arányban voltak jelen napköziben, óvodában, valamint középiskolai intézményekben oktatók.

ábra 1
Intézmény típusa, ahonnan a pedagógusok származnak

ábra 2
Milyen szakos tanár?

Amint a fenti ábrán is láthatjuk, a válaszadók többsége humán szakos tanár (44,05%), ezt az arányt szorosan követik a reálszakos tantárgyakat oktatók (21,43), majd a tanítók (20,24). (ld. ábra 2)

A „Milyen szervezeteknek tagja ön?” kérdésre válaszolva a megkérdezettek több alternatívát is bejelölhettek. Ezt figyelembe véve elmondhatjuk, hogy a megkérdezettek 50,4%-a tagja valamilyen szakmai csoportosulásnak, amelyből 23,9% ifjúsági szervezeti tag, 12% egyházi jellegű szervezet tagja. Elenyésző azon válaszadók száma, akik politikai szervezetek tagjai (9,4).

A válaszadók 92,2%-a nem tagja semmilyen helyi döntéshozó szervnek és semmilyen önkormányzati tisztséget nem tölt be.

A „Miért jött el a fórumra?” kérdés esetében is több válaszlehetőséget lehetett bejelölni. A résztvevők többsége tanulságosnak találta a programot (75,5%), de 46,6%-a a harmadik opciót is, azaz a kreditpontok megszerzését is megjelölte. Fontos nézőpont volt az is, hogy a rendezvényen való részvétel bérmentes volt, hiszen a résztvevők 32,8%-a említi. (ld. táblázat 4)

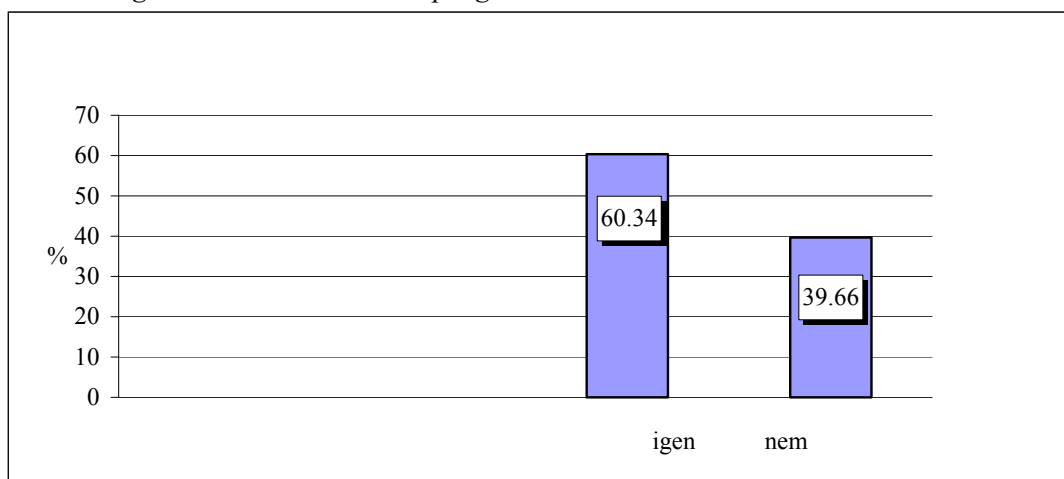
táblázat 4

A fórumon való részvétel okai

Miért jött el a fórumra?	Említési gyakoriság %-ban
1. ingyenes volt	32,8
2. tanulságosnak találtam	75,5
3. kreditpontot kapok érte	46,6
4. a CSTIT a társszervező	19,8
5. a Megyei Tanács a társszervező	1,7
6. a RMPSZ a társszervező	5,2
7. mert közel van	6,9
8. mert jó a helyszín	24,1
9. egyéb:	17,9
-kíváncsi voltam	23,8
-érdekel	19
-hasznos	19
-ismerkedés céljából	38,1

A megkérdezettek több mint felének (60,34%) sikerült megszerezni indulás előtt a programot (ld. ábra 3), ennek ellenére sokan kifogásolták azt, hogy a szervezők nem ismertették időben a fórum programját.

ábra 3
Sikerült-e megszerenie indulás előtt a programot?

Azon megkérdezettek, akiknek sikerült megszerezniük időben a programot, leginkább internetről szereztek tudomást róla (48,6%), 24,3%-uk kollégáktól, 22,9%-uk pedig levélből értesült minderről. (ld. táblázat 5)

táblázat 5
Honnan szerzett tudomást a fórum programjáról?

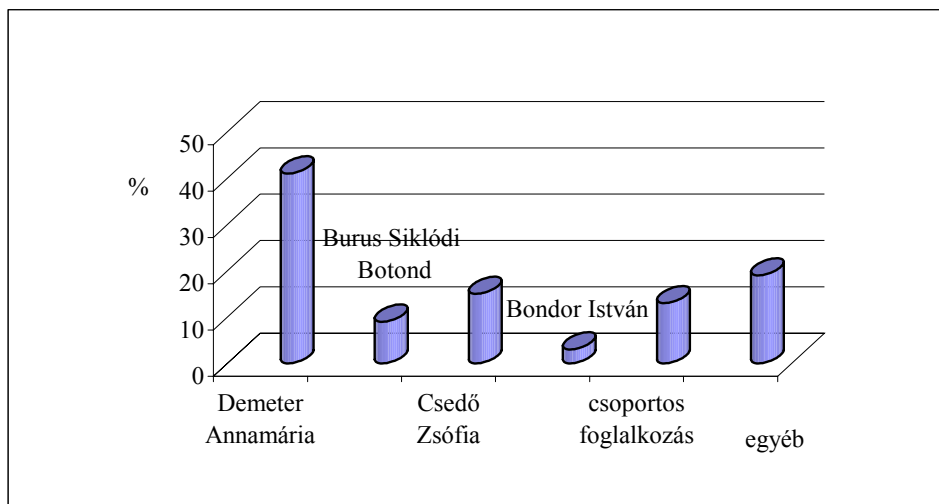
Honnan szerzett tudomást a programról?	Említési gyakoriság %-ban
internet	48,6%
kolléga	24,3%
levél	22,9%
fax	7,1%

A megkérdezettek több mint felének (60,7%) nem biztosította a szállítását a CSTIT, vagy a válaszadók nem vették igénybe ezt a lehetőséget, de ennek ellenére majdnem mindenki számára könnyen elérhetőnek tűnt a helyszín (97,2%).

A válaszadók többségének leginkább Demeter Annamária a hátrányos helyzetű gyermekekről szóló előadása tetszett (41%), 15%-uk Csedő Zsófia előadását dicsérte, amely nyári táborozás lehetőségeket mutatott be, 13%-uknak pedig a csoportos foglalkozás volt

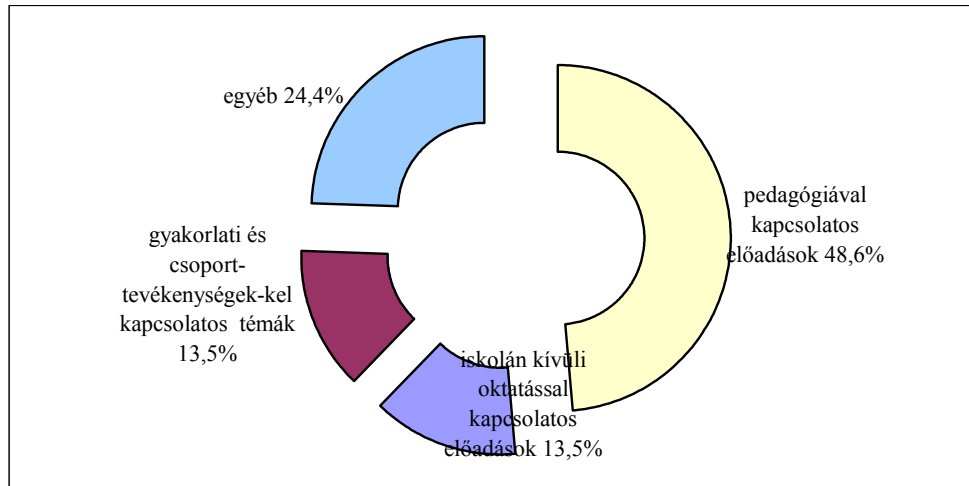
érdekes. Burus Siklódi Botond minőségbiztosítás témájú előadását a válaszadók 9%-a említi, míg Bondor István előadása, amely a decentralizáció előnyeit, az oktatás prioritásait, a normatív finanszírozást taglalta, 3%-uknak tetszett csak. Az egyéb kategóriában Kassay János, Kocsis Mihály, Lőrincz Csilla előadásai jelennek meg (19%). (ld. ábra 4)

ábra 4
Melyik előadás tetszett a legjobban?

Az alábbi ábra szerint a megkérdezettek leginkább a pedagógiával kapcsolatos előadásokat hiányolták (48,6%), majd a gyakorlati és csoporttevékenységeket taglaló előadások hiánya került előtérbe (13,5%), egyenlő arányban az iskolán kívüli oktatással kapcsolatok témákkal (13,5%). Az egyebek kategóriába tartoznak a hagyományokkal, művészettel, tanácsadással, történelemmel, deviáns viselkedéssel, stb. foglalkozó témák.

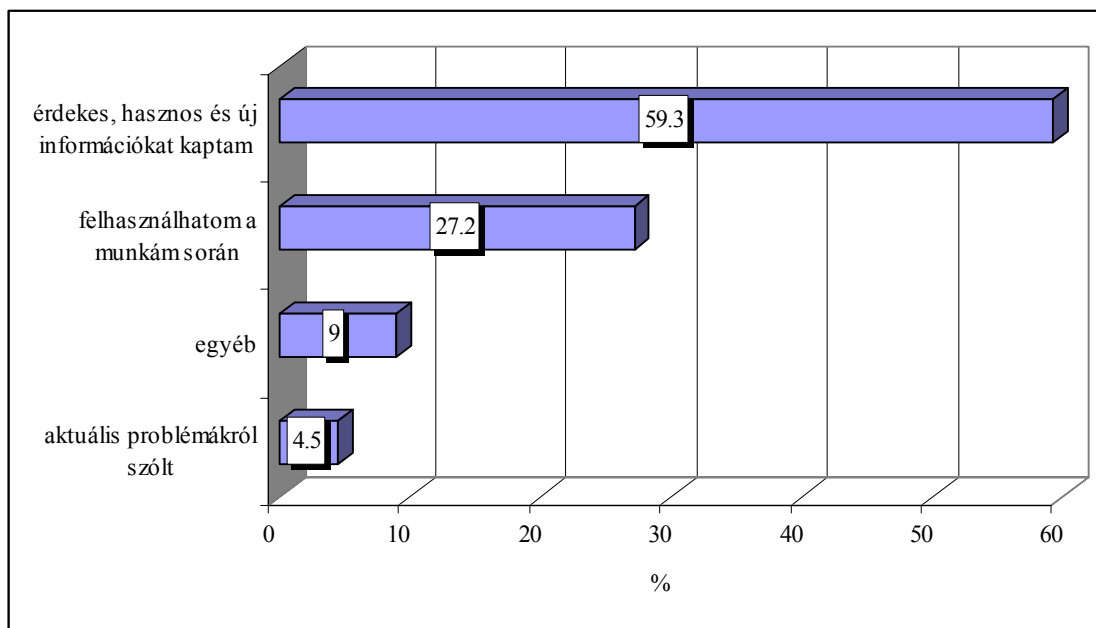
ábra 5
Milyen előadási témákat hiányolt?

A válaszadók többsége a csoporttevékenységet hasznosnak tartotta. Azok, akik nem találták érdekesnek (10 ember) többnyire azért nem, mert elméleti síkon próbálta megközelíteni a problémát és nem gyakorlatilag (7 ember), valamint kevés volt az idő az előadásokra.

Azok, akik hasznosnak tartották a csoportfoglalkozást, leginkább érdekes, új információkkal teli tevékenységként nevezték meg azt (59,3%). A válaszadók 27,2%-a vélte úgy, hogy felhasználhatja munkája során, 3,7%-a úgy gondolta, hogy az aktuális problémákról szolt, és ezért volt hasznos. Az egyebek sorában (9%) az ismerkedési lehetőség, csoportszellem kialakulása, az előadók felkészültségi foka, stb. jelennek meg. (ld. ábra 7)

ábra 6
A csoporttevékenységet hasznosnak tartja, mert...

A megkérdezettek 98,2 %-a meg volt elégedve a szállással és az étkeztetéssel.

A „Játsszunk együtt” program többségüknek tetszett. Az alábbi táblázat részletesen bemutatja, hogy miért tetszett ez a program a válaszadóknak. Megfigyelhetjük, hogy ezt a programot leginkább szórakoztató, hangulatteremtő, és hasznos jelleggel ruházták fel a megkérdezettek, és számukra fontos volt ezen program gyakorlatba ültetése. (ld. táblázat 6)

táblázat 6

A „Játsszunk együtt” program tetszett, mert...

„A Játsszunk együtt” program tetszett, mert...	%
mozgalmas, hangulatteremtő, szórakoztató és hasznos volt	54,21
sok új ötlettel és játékkal szolgált	20,48
csoportfejlesztő hatása volt	12,0
ismerkedési lehetőség volt	6,02
egyéb	4,81
elősegítette a kommunikációt	2,40
<i>Összesen</i>	<i>100</i>

Azok, akik nem tartották hasznosnak a „Játsszunk együtt” programot, helyette inkább csoportmunkát, személyiségfejlesztő gyakorlatot szerettek volna.

A péntek esti bál sokuk számára jó kikapcsolódási lehetőséget jelentett (92,7%). 6,36%-uk számára ismerkedési lehetőséget jelentett és csak egyetlen egy személy számára volt fárasztó.

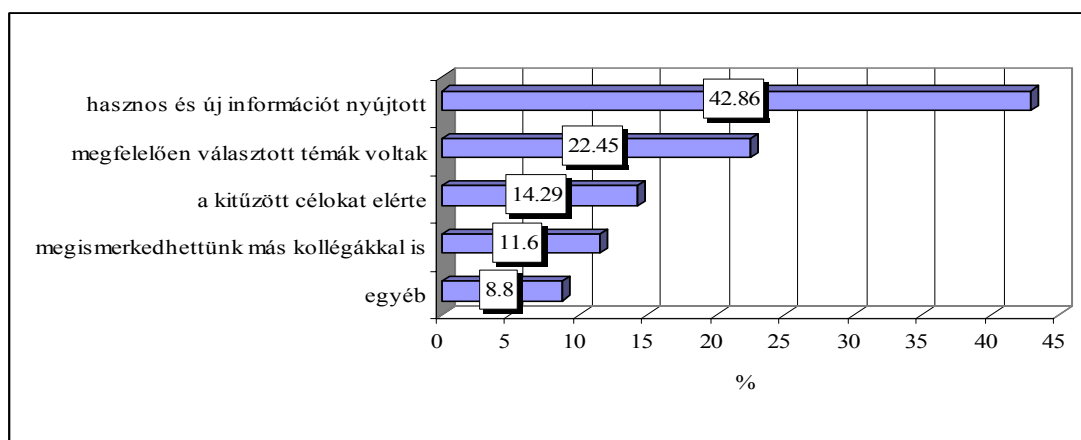
A válaszadók csupán egynegyede (25%) tapasztalt hiányosságokat a szervezésben, és főleg a jelentkezés, a jelentkezők kiválogatásában láttak kifogásolni valót. A regisztrációnál is akadtak problémák, valamint néhány jelentkező számára az elszállásolás is gondot okozott. Voltak, akik a zsúfolt programot kifogásolták, vagy pedig azt, hogy kevés volt a szünet az előadások között, voltak időeltolódások és az előadók túllépték a rendelkezésükre álló időkeretet.

A megkérdezettek majdnem fele szerint (49,1%) a neves politikusok jelenléte nem változtatott a rendezvény értékén. 44,6 %-uk szerint a politikusok részvétele a fórumon növelte a rendezvény színvonalát, míg 6,3 %-uk szerint ez csökkentette a fórum értékét.

A válaszadók szinte fele szerint (42,86%) a rendezvény hasznos és új információt nyújtott – amint ezt a lenti ábra is mutatja –, majdnem egynegyede (22,45%) szerint jól megválasztott témák voltak, valamint 14,29%-a szerint a rendezvény elérte a kitűzött célokat. (ld. ábra 8)

ábra 7

Ön szerint elérte-e a rendezvény a kitűzött célokat és ha igen, miért?

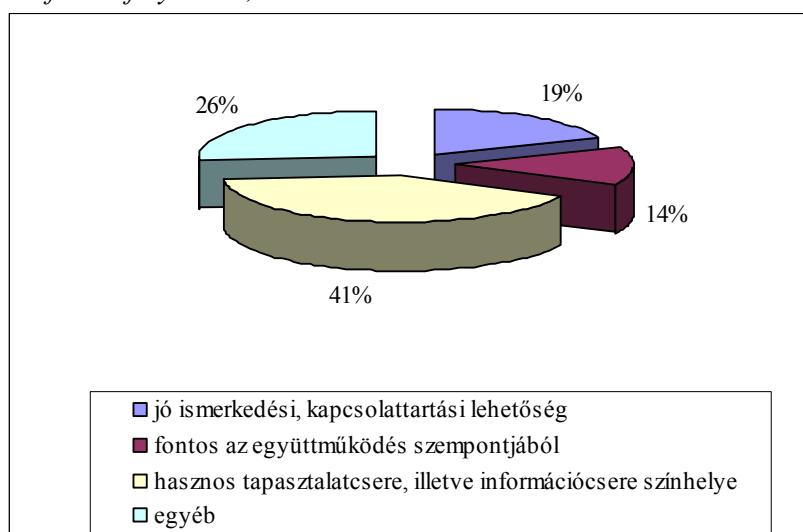

A megkérdezettek 100%-os arányban szükségesnek és hasznosnak tartanák a fórum folytatását, és mindezt elsősorban azzal indokolják, hogy hasznos tapasztalatsere és

információcsere helyszíne egy ilyen rendezvény (41,0%). Ezen kívül a jó ismerkedési, kapcsolattartási lehetőség (19%), valamint az együttműködés lehetősége (14%) jelennek meg, mint a fórum legfontosabb hozadékai. Az egyéb kategóriába soroltak között (26%) megjelenik a hiánypótló jelleg, hiszen a pedagógusok a továbbképzési lehetőségek igen alacsony számát emelik ki, valamint annak szórakoztató, a kikapcsolódást szolgáló jellege. (ld. ábra 9)

ábra 8

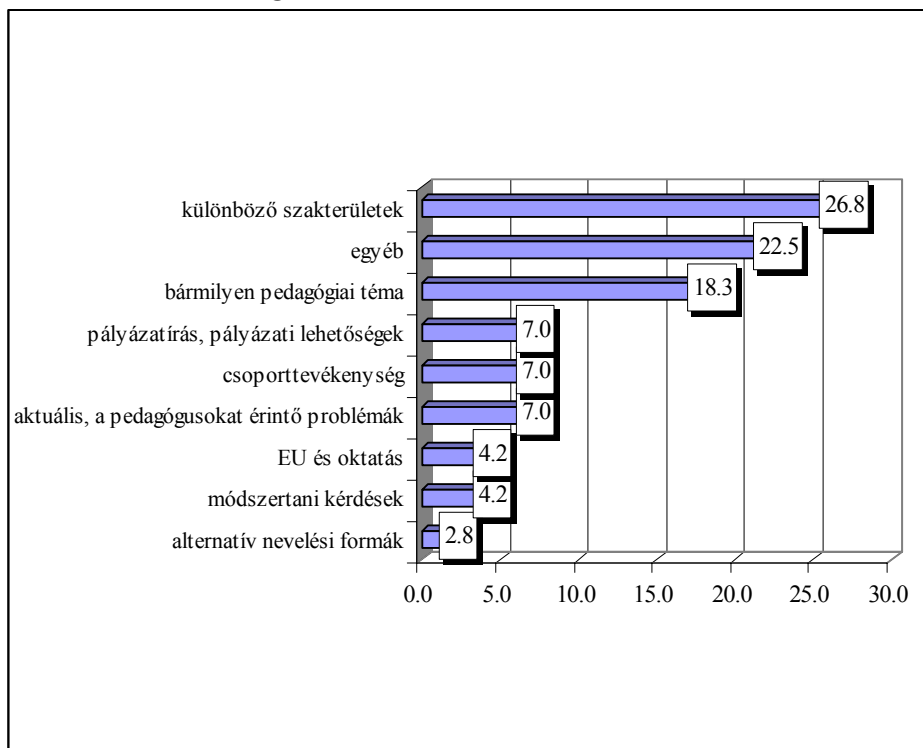
Hasznos lenne a fórum folytatása, mert...

Másodsorban a válaszadók a fórum hasznát leginkább az ismerkedési, kapcsolattartási lehetőségben látták (28,1%), amelyet azonos százalékponttal (25%) a tapasztalatsere, illetve egyéb pozitívumok követnek, mint például: érdekes program, szükség van rá.

Rákérdezve arra, hogy legszívesebben milyen témákban hallgatnának előadásokat a megkérdezettek, a válaszok sokszínűsége ellenére nyolc főbb témacsoport látszott körvonalazódni: aktuális, a pedagógusokat érintő problémák, módszertani kérdések, különböző szakterületek, alternatív nevelési formák, csoporttevékenységek, Európai Unió és oktatás, pályázatírás, illetve pályázati lehetőségek, bármilyen pedagógiai téma. E fenti témák népszerűségét a következő ábra szemlélteti. (ld. ábra 10)

ábra 9
 Milyen témákat tartana szükségesnek?

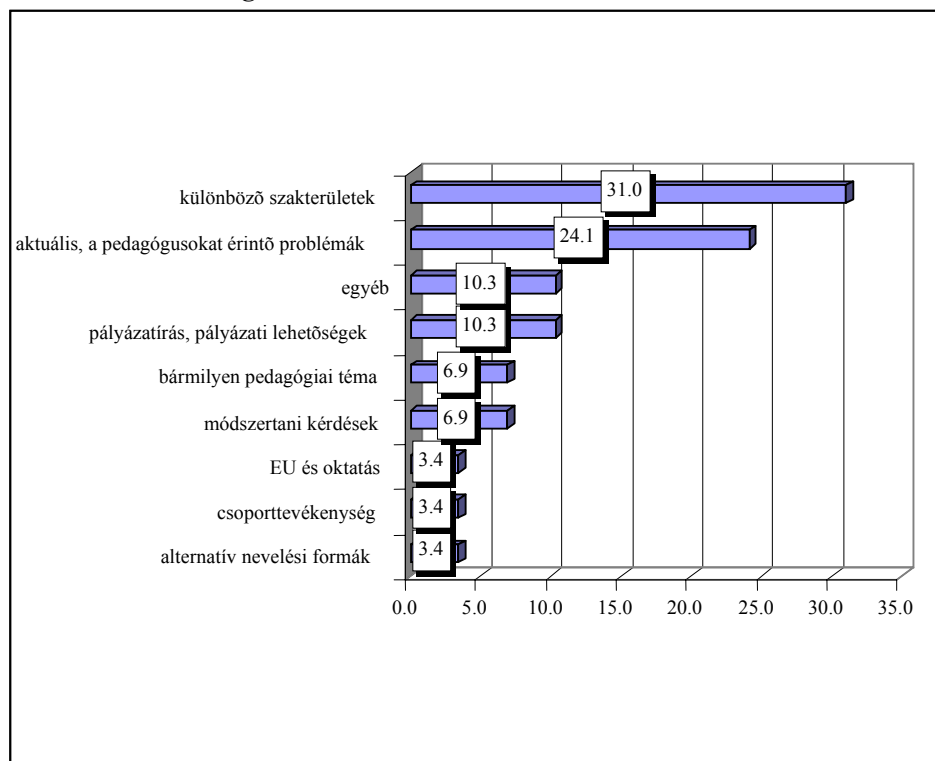

A megkérdezettek leginkább szakterületeket neveztek meg, amelyekből az előadások témái kikerülhetnének, és amelyek között leginkább a pszichológiai témák – konfliktuskezelés, tanár-diák, illetve tanár-szülő kapcsolat, speciális bánásmód, gyermekpszichológia – a legnépszerűbbek. Bármilyen pedagógiai témát szívesen hallgatna a pedagógusok mintegy egynegyede (18,3%). A további válaszokban a pályázatírás gyakorlati elsajátítása, pályázati lehetőségek ismertetése, különböző csoporttevékenységek, illetve aktuális, a pedagógusokat érintő problémák megbeszélése, megoldása jelentek meg. Kisebb arányban, de említik még az Európai Unió oktatási rendszereket, módszereket, egyéb módszertani problémákat, illetve az alternatív nevelési formákat ismertető előadásokat. Igen sok válasz a témák változatossága miatt az egyéb kategóriában kapott helyet: hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, tanácsadás. (ld. ábra 11)

A másodikként megfogalmazott igények sorában ugyancsak az egyes szakterületekhez kapcsolódó témák jelennek meg (31,0%), mint az iskolamenedzsment, iskolán kívüli tevékenységek szervezése, játékok, stb., amelyeket az éppen aktuális, pedagógusokat érintő problémák követnek (24,1%).

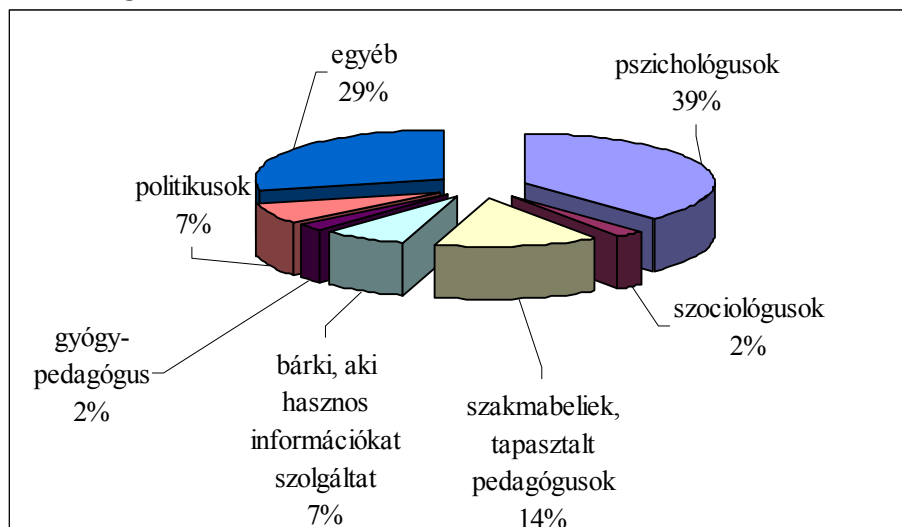
ábra 10

Milyen témákat tartana szükségesnek?

ábra 11

Milyen előadókat hallgatna szívesen?

A pedagógusok – amint azt a fenti ábra is mutatja – leginkább pszichológusokat hallgatnának szívesen az előadásokon (39%). Sokan szakmabeliek tapasztalataira lennének

kíváncsiak (14%). Az egyéb kategóriában konkrét neveket, illetve a legkülönbözőbb érdeklődési területeket találjuk, mint környezetvédelem, jogtanácsos, képzőművész, stb.

A megkérdezettek zöme (97,2%) részt venne a csoporttevékenységeken, a következő témákat részesítve előnyben: gyakorlati pszichológiai jellegű témák, mint önismert, személyiségfejlesztés, konfliktuskezelés, csoportfejlesztő tevékenységek, valamint pedagógiai módszerek, mint a játékos tanulás, illetve non-formális oktatási formák. Az egyéb kategóriában megjelenik még az önkormányzatokkal való kapcsolattartás, az ifjúsági szervezetekkel való együttműködés is. (ld. táblázat 7)

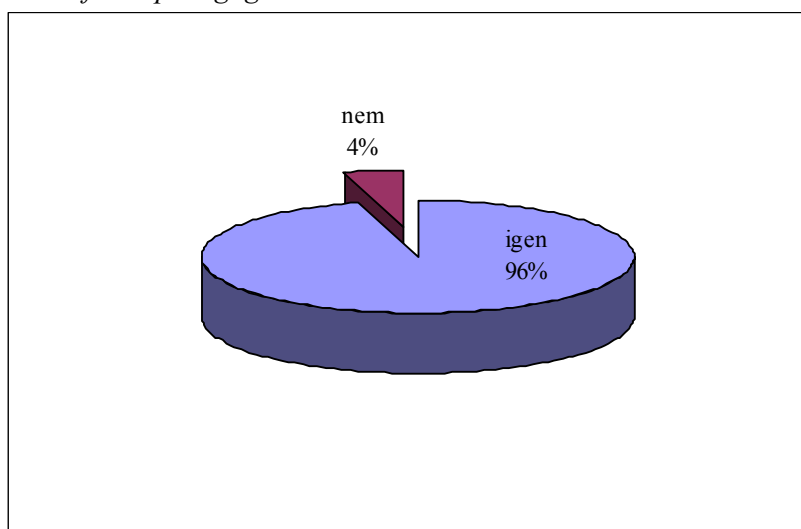
táblázat 7

A csoporttevékenységek témái

Téma	Százalékos megoszlás
önismeret, személyiségfejlesztés, konfliktuskezelés	22,5
egyéb	21,1
csoportfejlesztő tevékenység	14,1
játék, mint nevelő tevékenység	11,3
non-formális oktatás	11,3
bármilyen témában	9,9
kézművesség	5,6
pályázatírás	4,2
<i>Összesen</i>	<i>100%</i>

ábra 12

Fontosnak tartaná-e a fiatal pedagógusok tömörülését területi szinten?

A fórumon résztvett fiatal pedagógusok igencsak szükségét érzik egy területi szintű tömörülési lehetőségnek (ld. ábra 13), éppen ezért szabadidejükből is áldoznának az abban való tevékenykedésre (97,1%-os arányban). Kevesebb, de ugyanígy jónak mondható azon aktív fiatal pedagógusok aránya, akik részt vennének egy ilyen szervezet mindennapi szervező munkájában is (73,2%).

A pedagógusok a pályázásban, pályázatírásban várnak leginkább segítséget a CSTIT-től, amelyet a megkérdezettek egy harmada említ, majd az anyagi keretek biztosítása, az anyagi támogatás lenne az az alternatíva, amely nagymértékben könnyítené a nevelő tevékenységet. Az információnyújtás, információközvetítés is nagyrészt az anyagi források, pályázati lehetőségek ismertetésére kellene fókuszáljon. (ld. táblázat 8)

táblázat 8

Milyen alternatívákat nyújthatna a CSTIT munkája segítésére?

Milyen alternatívákat nyújthatna a CSTIT munkája segítésére?	Százalékos megoszlás
segítségnyújtás, illetve partnerség pályázatírásban	33,3
anyagi támogatás	17,9
információnyújtás, információközvetítés	15,4
felvilágosítás, szaktanácsadás	12,8
rendezvények szervezése	7,7
egyéb	7,7
továbbképzések szervezése	5,1

A pedagógusok a következő tevékenységeket sorolták fel, amelyeken a gyermekek iskolán kívül részt vehetnek: az iskolán kívüli tevékenységek közül a néptánc- illetve más táncsoportok a legelterjedtebbek (említési gyakorisága 45,3%), amelyet a kórusok, illetve a sportegyesületek követnek.

táblázat 9

Iskolán kívüli tevékenységek

Iskolán kívüli tevékenység	Említési gyakoriság %-ban
néptánc-/más táncsoport	45,3
kórus	35,9
sportegyesület	30,8
színjátszó kör	29,9
szakkör	28,2
kreativitást fejlesztő foglalkozás	23,1

Rákérdezve az ezeket a foglalkozásokat szervező intézményekre, a következők derültek ki:

táblázat 10

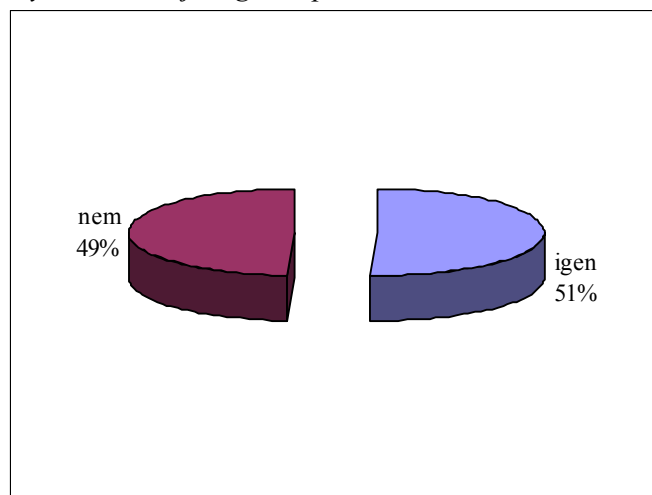
Iskolán kívüli tevékenységek, illetve az azoknak helyet adó intézmény/szervezet

Tevékenység	Iskola	Helyi ifjúsági szervezet	Helyi önkormányzat	Egyéb
Szakkör	27,4	1,7	1,7	0,9
Kórus	33,3	3,4	-	6,0
Színjátzó kör	26,5	14,5	0,9	4,3
Néptánc-/más táncsoport	45,3	15,4	9,4	7,7
Kreativitást fejlesztő foglalkozás	23,9	5,1	2,6	5,1
Sportegyesület	33,3	13,7	5,1	2,6

A fiatal pedagógusok mintegy fele részt vesz ezeken az iskolán kívüli tevékenységeken. (ld. ábra 14)

ábra 13

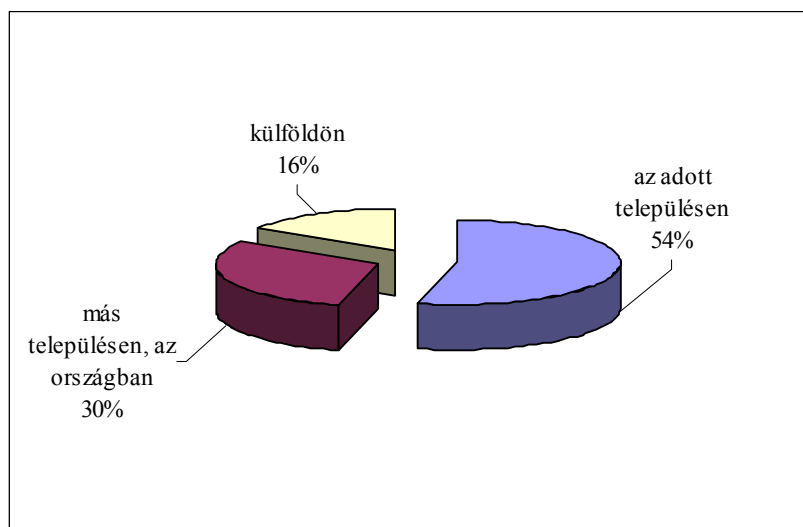
Aktív tagja-e Ön valamilyen hasonló jellegű csoportnak?

Azok akik foglalkoznak a fenti tevékenységekkel, 86,2%-os arányban vettek már részt valamilyen versenyen, illetve rendezvényen, amelyek helyszínei a következőképpen oszlanak meg: legnagyobb arányban csak az adott településen szerepeltek (54%), közel egyharmaduk (30%) viszont már más településekre is eljutott ezzel a tevékenységgel. Kevesebben vannak azok, akik az országhatárokon túl is megmuthatták tudásukat (16%). (ld. ábra 15)

ábra 14

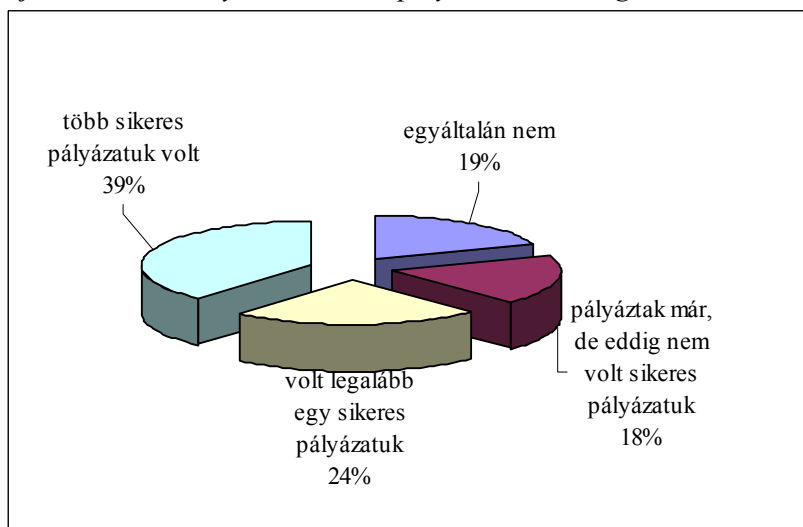
Volt-e lehetőségük ezzel a plusz tevékenységgel valamilyen rendezvényen, versenyen részt venni?

A következő kérdéscsoport a pályázási lehetőségek kihasználására vonatkozott, intézményi, azaz az iskolák szintjén. (ld. ábra 16)

ábra 15

Mennyire használja ki az intézmény, ahol tanít a pályázati lehetőségeket?

Az intézmények nagyobb része, a pedagógusok bevallása szerint több sikeres pályázatot is magáénak tudhat (39%), mintegy egynegyedüknek pedig már legalább egy sikeres pályázata volt (24%). Kevesebb azon tanintézmények száma, amelyeknek még nem volt

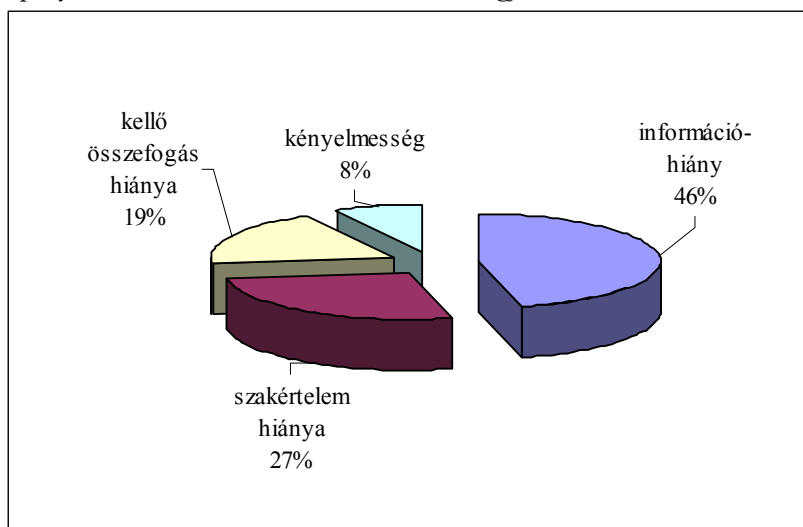
sikeres pályázata (18%), illetve ez idáig egyáltalán nem éltek semmilyen pályázati lehetőséggel (19%).

A tanintézmények elsősorban országos pályázati kiírásokon (56,7%), majd határon túli kiírásokon (51,7%) vettek részt.

A pályázati lehetőségek ki nem használásának az okát elsősorban az információhiányban látják a pedagógusok (46%), a második helyen pedig a kellő szakértelem meg nem léte, azaz a pályázási gyakorlat hiánya jelenik meg (27%). A csapatmunka hiánya, illetve a kényelmesség az előbbiekhöz képest háttérbe szorulnak, mint akadályozó tényezők a pályázati lehetőségek kihasználásában. (ld. ábra 17)

ábra 16

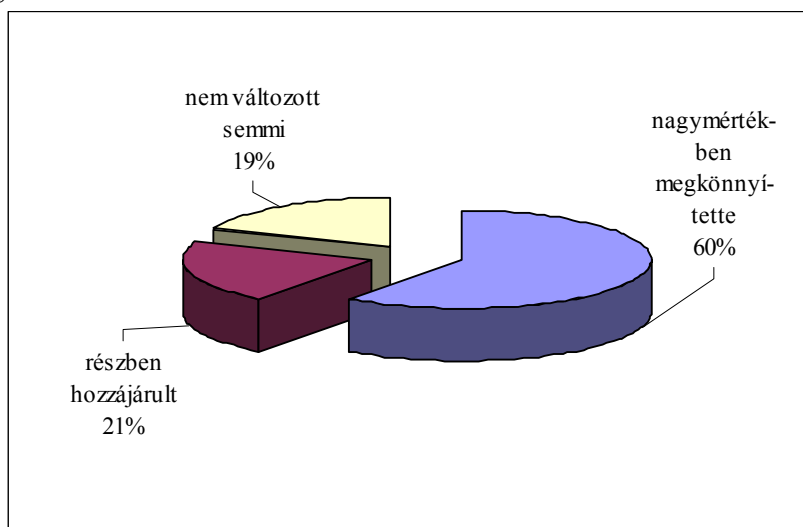
Amennyiben nem pályáztak, Ön szerint mi volt ennek a legfőbb oka?

A Hargita Háló által lehetővé vált szélessávú internetkapcsolat azonban mindenképpen megkönnyíti az információhoz való hozzáférést – véli a pedagógusok több mint fele (60%) –. (ld. ábra 18)

ábra 17

A Hargita Háló által lehetővé vált szélessávú internetkapcsolat mennyiben segítette az intézményt az információszerzésben?

Rákérdezve arra, hogy honnan szereznek tudomást a pályázati lehetőségekről, kiderült, hogy a fiatal pedagógusok több mint kétharmada használja az internetet ilyen célból (73,8%). (ld. táblázat 11)

táblázat 11

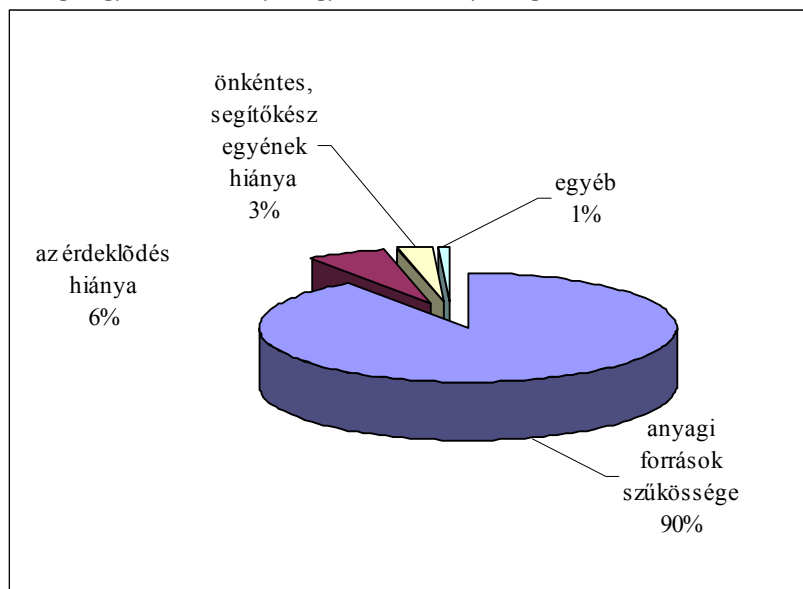
Honnan szerez tudomást a pályázati lehetőségekről?

Információ forrása	Említési gyakoriság
Internet	73,8
Sajtó	26,3
Más intézmények	26,2
Ifjúsági szervezet	24,3
Belső hírlevél	21,4
Egyéb	3,9

A pedagógusok az események, rendezvények szervezésének megvalósulását leginkább megfelelő anyagi keret hiányának tulajdonítják (90%), és kevésbé más tényezőknek. (ld. ábra 19)

ábra 18

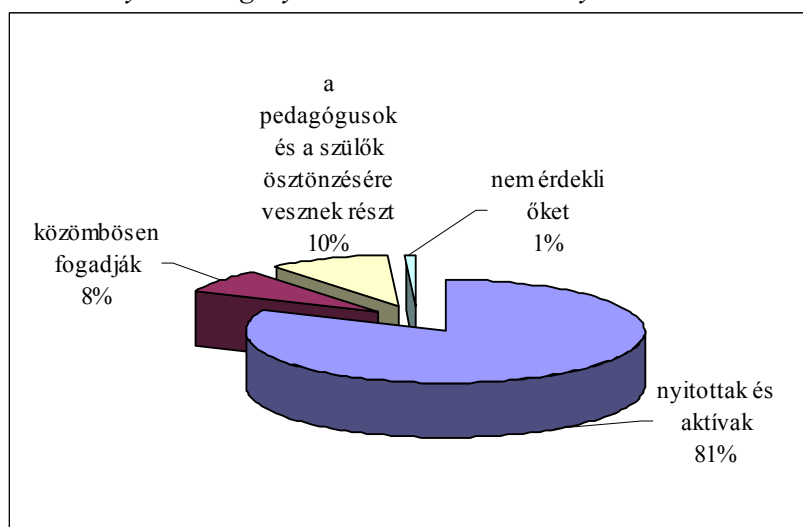
Ön szerint mi a legnagyobb akadálya egy rendezvény megszervezésének?

A pedagógusok szerint a diákok igencsak nyitottak és aktívak, ami a különböző rendezvények iránti érdeklődésüket illeti (81%); kevesebben vannak olyanok, akik csak tanáraik vagy szüleik ösztönzésére vesznek részt a rendezvényeken, vagy olyanok, akik közömbösek ezek iránt. (ld. ábra 20)

ábra 19

A diákok részéről mennyire van igény a különböző rendezvényekre?

A vidéken oktató tanárok elsősorban a vidéki iskolák korszerűsítésében látják az ottani tanulók felzárkóztatásának lehetőségét (46,2%), amit a gyerekek utaztatása, különböző rendezvényekre való eljuttatása, az ún. „világlátás” követ (30,8%).

Amint az a kérdőívek végén megfogalmazott véleményekből kiderül, a résztvevők mindenképpen pozitív élményekkel távoztak: „A szervezők kitettek magukért.”, „Jó tudni, hogy valaki figyel a fiatal pedagógusokra is.”, „Nagyon értékes hétvége volt.”, „Várjuk a folytatást.”